

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.13/2019/11.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. május 24. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A 7 rendbeli lopás vétsége miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa 2019. január 24. napján kihirdetett Kb.I.21/2017/10. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 100 (száz) napi tétel, napi tételenként 1.000,- (egyezer) Ft pénzbüntetésre enyhíti. A 100.000 (százezer) forint pénzbüntetés megfizetésére 10 (tíz) havi részletfizetést engedélyez. Egy havi részlet összege 10.000,- (tízezer) forint.

A lefokozás katonai büntetés kiszabását mellőzi.

A pénzbüntetést halmazati büntetésül tekinti kiszabottnak.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült 25.400,- (huszonötezer-négyszáz) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s :

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. január 24. napján kihirdetett Kb.I.21/2017/10. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki 7 rendbeli, a **Btk.370.§** (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pont bb) és bf) alpontja szerint minősülő szabálysértési értékre üzletszerűen, illetve helyiségbe a használó tudta és beleegyezése nélkül bemenve elkövetett lopás vétségében, ezért 100 napi tétel, napi tételenként 1.400,- forint pénzbüntetésre és lefokozásra ítélte, továbbá 3.600,-Ft vagyonekobzást rendelt el. A pénzbüntetés megfizetésére 5 havi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett a pénzbüntetés, illetve egy havi részlet megfizetésének elmulasztása estére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott fellebbezést jelentett be részfelmentésért, arra hivatkozva, hogy amit nem ismert be, azt nem követte el. A védő az 1.-2. és 4-7. vádpontok tekintetében felmentésért, a 3. vádpont tekintetében enyhítésért fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.204/2019/1. számú átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács az 1-2., valamint 4-7. tényállási pontok tekintetében az ügyfelderítési

kötelezettségét teljesítette, a bizonyítékokat megvizsgálta és értékelte, és - mérlegelési jogkörében eljárva - felülbírálatra alkalmas történeti tényállást állapított meg. Indokolási kötelezettségének is kellő terjedelemben eleget tett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette annak elbírált vagyoni elleni bűncselekményeit. Ezért a releváns bizonyítékok újraértékelése útján a rögzített tényállást támadó, a vádlott felmentését célzó védelmi fellebbezés nem vezethet eredményre. Álláspontja szerint az eljáró katonai tanács a bűnösségi körülmények értékelése után méltányos és törvényes büntetést szabott ki, amely alkalmas a vádlottal szemben a speciálprevenció elérésére. Ugyanakkor jelezte, hogy az indokolásban fel kell tüntetni, hogy a pénzbüntetés kiszabására a Btk.33. § (4) bekezdésének alkalmazásával került sor. Rámutatott arra is, hogy anyagi jogszabályt sértően tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottat lefokozás katonai büntetésre is ítélte, hiszen lemondására tekintettel a lemondási idő elteltével a rendfokozatát elveszítette. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet változtassa meg és a kiszabott lefokozás katonai büntetést mellőzze, az indokolásban tüntesse fel a Btk.33.§ (4) bekezdését is, egyebekben az elsőfokú határozatot hagyja helyben.

A vádlott védője előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokolását, melyben a bejelentett fellebbezés irányát módosítva elsődlegesen a vádlott bizonyítottság hiányában történő részfelmentését, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését, harmadlagosan pedig a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta. Kifejtett álláspontja szerint a 6 rb. lopás vétsége vonatkozásában nincs a vádlott terhére értékelhető bizonyíték, ugyanakkor védekezését támasztja alá, hogy vállalta a felelősséget azért a tettért, amit valóban elkövetett; nem életszerű, hogy szombat délben egy 16 hónapos gyermekkel a lakásától 30 km-re lévő üzletben vásároljon olyan terméket, amit laktózérzékenység miatt a gyermek nem fogyaszthat; illetve bárki ellophatta ezeket az utalványokat, mert a körletekbe lényegében bárki bejárhatott. Miután a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére, ezért elsődlegesen a felmentését kérte. Rámutatott arra is, hogy a 6 rb. lopási cselekmény minősítése téves: a bf) alpont szerinti „helyiségbe vagy ehhez tartozó bekerített helyre megtevésztéssel, vagy a jogosult, illetve a használó tudta és beleegyezése nélkül bemenne” minősítő körülmény megállapíthatóságát azért tartja kizárhatónak, mert a körletekben dolgozó katonáknak az egymás által használt helyiségekbe bejárása volt, ezért értelemszerűen beleegyeztek abba, hogy egyik-másik kollégájuk átmenjen az általuk használt helyiségbe, hiszen nem zárták azok ajtaját. A bb) alpont szerinti üzletszerűség, mint minősítő körülmény pedig azért nem állapítható meg, mert a Btk. 459. § (1) bekezdésének 28. pontja az üzletszerűség vonatkozásában több hasonló jellegű bűncselekmény elkövetését követeli meg, jogi álláspontja szerint tehát az üzletszerűség nem állapítható meg több hasonló jellegű szabálysértés elkövetése estén, így a vádlott terhére csupán a 2012. évi II. törvény (Szabs.tv.) 177. § (1) bekezdés a) pontja szerinti lopás szabálysértése róható. Végül érvelt amellett, hogy a kiszabott büntetés rendkívül eltúlzott, az a vádlott vagyoni és jövedelmi helyzetére és nevelt gyermekeire tekintettel méltánytalanul súlyos. Álláspontja szerint lefokozás büntetés helyett a rendfokozatban visszavetés mellékbüntetés kiszabásával a szankció elérheti a speciális prevenció célját. Mindezek alapján harmadlagosan a pénzbüntetés mértékének csökkentését és katonai mellékbüntetés alkalmazását kérte a másodfokú bíróságtól.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését és annak írásbeli indokolását részben módosította. Indítványozta, hogy a másodfokú katonai tanács a védencét elsődlegesen mentse fel. Másodlagosan az üzletszerűséget vitatta és kérte a jogi indokolás megváltoztatását. Harmadlagos indítványa a büntetés enyhítésére irányult. A hatályon kívül helyezésre irányuló indítványát nem tartotta fenn.

A vádlott az utolsó szó jogán a büntetés enyhítését kérte. Hangsúlyozta, hogy amit elkövetett, azt beismerte, de a többi lopási cselekményhez nem volt köze. Egyebekben csatlakozott a védőjéhez.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezés folytán a másodfokú katonai tanács az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (1), (2) és (4) bekezdésében foglaltak alapján teljes körűen bírálta felül a fellebbezéssel érintett bűncselekményekre vonatkozóan.

A vádlottnak és védőjének a részfelmentés érdekében bejelentett fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat nagyrészt betartotta. Észlelte, hogy az elsőfokú katonai tanács megsértette a vádirat benyújtásakor hatályos 1998. évi XIX. törvény (rég. Be.) 278. § (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor több, mint 9 hónappal az ügy érkezése után intézkedett annak kitűzésére. Megállapítható azonban, hogy ez az eljárási szabálysértés nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására. Eljárása egyebekben perrendszerű volt.

A katonai tanács a tényállást - az 1.-2., és 4-7. tényállási pontok tekintetében - mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott mind a nyomozás, mind a tárgyalás során következetesen tagadta e tényállási pontok tekintetében bűncselekmény elkövetését. Érdemi védekezése szerint a P.M.ben sosem vásárolt, ... sértetten kívül senkitől nem tulajdonított el Erzsébet utalványt, és hangsúlyozta, hogy a kávéban több esetben előfordult, hogy fizetésnél a kávézó utalvánnyal adott vissza. A védekezés leellenőrzése és a tényállási pontok tisztázása érdekében az elsőfokú katonai tanács kihallgatta 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., és 11. sz. ténnyel, továbbá ismertetve a releváns iratokat, köztük különösen az alakulat utalványokkal kapcsolatos kimutatásait, az Erzsébet Utalványforgalmazó Zrt. tájékoztatását az azokkal történő vásárlásokról, a P.M. Kft. tájékoztatását.

Nem tévedett a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor ítélete 2. oldal utolsó három bekezdésében és a 3. oldal első három bekezdésében a tényállást mérlegeléssel a vádlott tagadásával és védekezésével szemben a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása, továbbá a rendelkezésre álló ismertetett okirati bizonyítékok alapján állapította meg.

Az elsőfokú katonai tanács ítélete 3. oldal utolsó bekezdésétől a 9. oldal közepéig igen részletesen vette számba és értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott védekezését fogadta el a tényállás alapjául. Helytállóan utalt arra, hogy több sértettől eltulajdonított Erzsébet utalvány felhasználásával történt fizetés a P.M.ben, mert az utalványkódok alapján azok a sértettekhez voltak köthetők, a vásárláshoz kapcsolódó nyugta adatai alapján azok értéke is megállapítható volt, mivel volt köztük 1000,-Ft-os címletű is, azt a vádlott a kávéban visszajáróként nem kaphatta meg, a sértettek egy része nem is vásárolt a kávéban és mivel felhasználásra került sértettől a vádlott által elismerten eltulajdonított utalvány is, így a vádlott büntetőjogi felelősségét kétséget kizáróan állapította meg. A terhelő bizonyítékokkal kapcsolatban ésszerű kétség sem vetődött fel.

A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott. Az elsőfokú bíróság az

ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, igen részletes és alapos bizonyítási eljárást folytatott le, a megismert bizonyítékokat a logika szabályainak megfelelően értékelte, indokolási kötelezettségének eleget tett. Megállapítható, hogy az általa rögzített történeti tényállás megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottnak és védőjének a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a részfelmentésre irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a vádlott bűnösségét a Btk.370.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pont bb) és bf) alpontja szerint minősülő szabálysértési értékre üzletszerűen, illetve helyiségbe a használó tudta és beleegyezése nélkül bemenve elkövetett lopás vétségében megállapította. Az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki jogi álláspontjának indokolását ítélete 9. oldalának közepétől a 10. oldal első bekezdéséig. A vádlott tehát azzal a magatartásával, hogy rendszeres haszonszerzésre törekedve a kollégái részére kiadott, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó étkezési utalványokat az azok által használt irodahelyiségekbe, körletekbe tudtuk nélkül bemenve eltulajdonította, megvalósította a **Btk.370.§** (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pont bb) és bf) alpontja szerint minősülő vagyoni elleni bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. A védő jogi álláspontjára utalva megjegyzi a fellebbviteli bíróság, hogy a bf) alpont szerinti, a jogosult tudta és beleegyezése nélküli bemenetelt a köznyelv „besurranásos” lopás néven ismeri. A vádlott éppen a bajtársi bizalmat kihasználva a lopás szándékával látogatta meg kollégáit azok körletében és a sértettek távollétét használta fel az utalványok eltulajdonításához, amihez a kollégái nyilván nem adták beleegyezésüket. A Btk 370. § (2) bekezdés bb) alpontjában meghatározott üzletszerűség pedig a szabálysértési értékre elkövetett lopás bűncselekménnyé minősítő körülménye, azaz a tulajdon elleni szabálysértés az üzletszerűség folytán vált bűncselekménnyé.

A büntetés enyhítésére irányuló vádlotti és védői fellebbezés megalapozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, és nem tévedett, amikor a vádlottat pénzbüntetésre ítélte. A fellebbviteli bíróság az indokolást - az ügyészi indítvánnyal egyetértve - kiegészíti azzal, hogy a pénzbüntetés alkalmazására a Btk. 33.§ (4) bekezdésének felhívásával került sor. Helyesen állapította meg a pénzbüntetés napi tételszámát, mert az tetтарыныос. Tévedett azonban, amikor az egy napi tétel összegét megállapította. A védelmi fellebbezéssel egyetértve a másodfokú bíróság álláspontja szerint az egy napi tételként megállapított összeg eltúlzott, mert meghaladja a vádlott anyagi teherbíró képességét, ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 100 napi tétel, napi tételenként - a törvényi minimumra - 1.000,- Ft pénzbüntetésre enyhítette. A kiszabott pénzbüntetés megfizetésére a Btk. 50. § (4) bekezdése alapján 10 (tíz) havi részletfizetést engedélyezett. Az elsőfokú katonai tanács a törvény kötelező rendelkezése (Btk. 74. § (1) bekezdés a) pont) folytán rendelkezett a vagyoneklkobzásról. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a vádlottal szemben így kiszabott pénzbüntetés és intézkedés együttesen megfelelően szolgálják a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat. Tévedett az elsőfokú katonai tanács akkor is, amikor a vádlottal szemben lefokozás katonai büntetést szabott ki. Az elsőfokú ítélet indokolása a személyi körülmények között tartalmazza ennek leírását és a nyomozati iratok között rendelkezésre áll a vádlott szolgálati viszonyát megszüntető személyügyi parancs, mely szerint 2017. május 31-i hatállyal a vádlott szolgálati viszonya lemondása miatt megszűnt, így a vádlott a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (Hjt.) 61. § (2) bekezdése értelmében a lemondási idő elteltével a rendfokozatát is elveszítette. Figyelemmel arra, hogy a vádlott rendfokozattal nem

rendelkezik, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a lefokozás katonai büntetés kiszabását mellőzte a fellebbviteli ügyészi indítványnak megfelelően. A fentebb kifejtettek alapján értelemszerűen katonai mellékbüntetés kiszabása is anyagi jogot sértene, hiszen a Btk. 139. § (1) bekezdése szerinti rendfokozatban visszavetés is csupán katonával szemben szabható ki.

Az elsőfokú bíróság jogi indokolásában utalt arra, hogy a vádlott magatartása bűnhalmazatot is képez, azonban a rendelkező részben elmulasztotta feltüntetni, hogy a pénzbüntetést halmazati büntetésül szabta ki. Ezt a fellebbviteli bíróság pótolta.

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a kirendelt védő közreműködésével felmerült bűnügyi költség viselésére a vádlottat a Be. 613. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2019. május 24.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. alezredes
előadó bíró

Dr. Belovai Henriette hb. százados
bíró

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

, 2019. május 24.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok
a tanács elnöke